

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 768/2016
06.04.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Божицара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Иштван Нађ и Божицар Микулић, адвокати из ..., против тужене Фабрике ... „ББ“ из ..., чији су пуномоћници Дарко Спасић и Ана Гођевац, адвокати из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2117/15 од 22.02.2016. године, у седници одржаној 06.04.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2117/15 од 22.02.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору, Судска јединица у Кули П1 1494/13 од 27.04.2015. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца за поништај решења генералног директора тужене о отказу уговора о раду број ... од 14.08.2013. године, са даном 14.08.2013. године и обавезивање туженог на враћање тужиоца на рад и распоређивање сагласно закону; ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парнице од 53.450,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2117/15 од 22.02.2016. године ставом првим изреке, жалба тужиоца је делимично усвојена и преиначена пресуда Основног суда у Врбасу, Судска јединица у Кули П1 1494/13 од 27.04.2015. године, у делу одлуке о трошковима поступка, тако што је обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка од 52.500,00 динара, уместо од 53.450,00 динара, док је у преосталом делу жалба тужиоца одбијена и означена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку на коју се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на основу уговора о регулисању међусобних права и обавеза од 24.03.2003. године, као и анекса уговора и распоређен је на радно место „металостругар 2“. Правилником о изменама Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог од 27.06.2013. године, предвиђено је укидање 13 радних места, између осталих и укидање једног радног места металостругара, односно смањење броја извршилаца са три на два. Одбор директора туженог је 06.07.2013. године, донео одлуку о утврђивању вишка запослених којом је утврђено да је због технолошких, економских и организационих промена престала потреба за 13 извршилаца, између осталих и радног места металостругара са броја извршилаца 3 на број 2. Општим актом туженог нису била утврђена мерила за одређивање вишка запослених. Код туженог је 18.07.2013. године, извршено друго по реду оцењивање запослених у текућој години и то само запослених на радним местима где су проглашавани технолошки вишкови. Оцењивање је извршено тако што су шефови служби примили од органа управљања привредним друштвом унапред израђене формуларе који су садржавали шест критеријума за оцењивање. Приликом оцењивања тужилац је имао укупно 20 бодова, а остала два радника 28 и 27 бодова. Одлуком генералног директора туженог од 05.08.2013. године, проглашени су технолошким вишком и одређено да радни однос престаје тринаестици радника. Решењем туженог од 14.08.2013. године, тужиоцу је отказан уговор о раду закључно са тим даном и исплаћена му је отпремнина. Код туженог није било другог радног места на које је тужилац могао да буде распоређен.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања правилно је побијаном одлуком одбијен тужбени захтев за поништај решења о престанку радног односа и захтев тужиоца за враћање на рад.

Закон о раду у члану 179. тачка 9. прописује да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Посебан колективни уговор за делатност пољопривредне, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије („Сл. гласник РС“, број 11/2011, 14/2011,

50/2011), у члану 93. став 2. прописује да ако код послодавца нису утврђени нормативи и стандарди, резултати рада утврђују се на основу оцене директора, односно лица овлашћеног од стране послодавца. Оцена се мора заснивати на елементима: квалитета и квантитета рада, ефикасности рада, самосталности у раду, односа према задацима и средствима рада, иновације и друго, а односи се на период од шест месеци пре доношења програма, односно одлуке о решавању вишка запослених.

У конкретном случају код туженог је дошло до организационих промена и потребе за смањење броја запослених, између осталог и до смањења броја извршилаца на пословима које је обављао тужилац. Како тужени није био у обавези да доноси програм решавања вишка запослених, одлуком директора тужених од 06.07.2013. године утврђено је да је престала потреба за 13 извршилаца, између осталих и радног места металостругара на којем је тужилац радио, са три извршиоца на два.

По оцени Врховног касационог суда, у поступку утврђивања запослених који су вишак на овом радном месту тужени је морао да примени критеријуме за одређивање запослених за чијим је радом престала потреба. Како општим актом послодавца нису била утврђена мерила за одређивање вишка запослених, тужени је применио критеријуме који су прописани Посебним колективним уговором за делатност пољопривреде, прехранбене, дуванске индустрије и водопривреде Србије (ПКУ). У циљу утврђивања који запослени су вишак на радном месту металостругар, тужени је 18.07.2013. године извршио оцењивање запослених применом критеријума који су прописани чланом 93. став 2. ПКУ и том приликом тужилац је оцењен најнижом оценом у односу на остала два извршиоца. Ревизијским наводима се истиче да поступак оцењивања није спроведен у складу са одредбама ПКУ, што решење о отказу уговора о раду чини законитим. Међутим, приликом оцене законитости побијаног решења о отказу уговора о раду, из разлога прописаних чланом 179. тачка 9. Закона о раду, а у ситуацији када се смањује број извршилаца на одређеном радном месту, суд преиспитује да ли је послодавац применио прописане критеријуме, а не поступак оцењивања. Послодавац је у конкретном случају, применио основни критеријум и то резултат рада запосленог, на тај начин што је оцена формирана на основу шест елемената који су били појединачно оцењени, а на тај начин извршено је оцењивање сва три запослена на радном месту металостругар. Пре доношења решења о отказу уговора о раду послодавац је испунио обавезу прописану чланом 158. став 1. Закона о раду и тужиоцу исплатио отпремнину. Имајући у виду да је побијано решење донето на основу члана 179. тачка 9. Закона о раду и члана 91, 92. и 93. ПКУ, побијано решење о отказу уговора о раду је законито и зато тужени није у обавези да тужиоца врати на рад у смислу члана 191. став 1. Закона о раду.

Стога су неосновани ревизијски наводи да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић